

Προτεινόμενες ασκήσεις

1. Παράγωγος βασικών συναρτήσεων

15.13 Να βρείτε την παράγωγο της συνάρτησης f στο σημείο x_0 , όταν:

α) $f(x) = x^3$, $x_0 = -2$

β) $f(x) = \sqrt{x}$, $x_0 = 4$

γ) $f(x) = \eta\mu x$, $x_0 = \pi$

δ) $f(x) = \sigma\upsilon\nu x$, $x_0 = \frac{3\pi}{2}$

ε) $f(x) = \ln x$, $x_0 = 1$

στ) $f(x) = e^x$, $x_0 = \ln 3$

15.14 Να βρείτε την παράγωγο των συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & \text{αν } x < 0 \\ \sin x, & \text{αν } x \geq 0 \end{cases}$$

$$\beta) g(x) = \begin{cases} x^3, & \text{αν } x \leq 0 \\ x^4, & \text{αν } x > 0 \end{cases}$$

15.15 Να βρείτε την παράγωγο των παρακάτω συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = \begin{cases} x^2 - 1, & \text{αν } x < 1 \\ \ln x, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$$

$$\beta) f(x) = \begin{cases} x^4, & \text{αν } x < 0 \\ \sqrt{x}, & \text{αν } 0 \leq x < 6 \end{cases}$$

15.16 Να βρείτε τα παρακάτω όρια:

$$\alpha) A = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x}{x - 1}$$

$$\beta) B = \lim_{x \rightarrow \ln 2} \frac{e^x - 2}{x - \ln 2}$$

$$\gamma) \Gamma = \lim_{x \rightarrow e} \frac{\ln x - 1}{x - e}$$

$$\delta) \Delta = \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{\sin x + 1}{x - \pi}$$

2. Κανόνες παραγώγισης

15.17 Να βρείτε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = x^3 + a^2 + 2$$

$$\beta) g(a) = a^3 + x^2 + 2$$

$$\eta) f(x) = x^3 e^x \ln x$$

$$\theta) f(x) = x^3 - 3x - 2\eta\mu^2\theta$$

15.18 Να βρείτε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = x^3 - 2x^2 + 5x + 6$$

$$\beta) f(x) = \frac{x^5}{5} + \frac{x^4}{4} + \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} + x + 2$$

$$\gamma) f(x) = 2\eta\mu x - 3\sigma\upsilon\nu x + \ln 2$$

$$\delta) f(x) = 2\sqrt{x} + \ln x - 1$$

$$\epsilon) f(x) = x^{-3} + \sin x - \eta\mu x + \epsilon\phi\phi$$

$$\sigma\tau) f(x) = x^{-4} + \epsilon\phi x + \sigma\phi x$$

$$\zeta) f(x) = e^x + \ln x - \eta\mu x + \sigma\upsilon\nu 1$$

$$\eta) f(x) = 2\epsilon\phi x - 2\sqrt{x} + \frac{1}{x}$$

15.20 Να βρείτε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = \frac{\eta\mu x}{x - 3}$$

$$\beta) f(x) = \frac{x}{x^2 + 1}$$

$$\gamma) f(x) = \frac{x - 2}{(x - 1)^2}$$

$$\delta) f(x) = x + \frac{9}{x}$$

$$\epsilon) f(x) = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$$

$$\sigma\tau) f(x) = \frac{x^2}{x + 1}$$

$$\zeta) f(x) = \frac{\eta\mu x}{e^x}$$

$$\eta) f(x) = \frac{x^3 + x^2 + x + 1}{x^2}$$

15.21 Να υπολογίσετε τις παραγώγους των επόμενων συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = \frac{(x + 1)^2}{x^2 + 1}$$

$$\beta) f(x) = \frac{x^2 - 4}{4x} - \ln x + 1$$

$$\gamma) f(x) = \frac{\ln x}{\sqrt{x}} - 2\sqrt{x}$$

$$\delta) f(x) = \frac{e^x - 1}{e^x + 1}$$

$$\epsilon) f(x) = \frac{x \cdot \eta\mu x}{x + 1}$$

$$\sigma\tau) f(x) = \frac{x \ln x}{x^2 + 1}$$

$$\zeta) f(x) = \frac{3}{\eta\mu x \cdot \sigma\upsilon\nu x}$$

$$\eta) f(x) = \frac{x^2 + x + 1}{(x + 1)^2}$$

15.19 Να υπολογίσετε τις παραγώγους των επόμενων συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = (x + 1)\ln x$$

$$\beta) f(x) = \sqrt{x} \cdot (\eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x)$$

$$\gamma) f(x) = (1 + \eta\mu x)(1 + \sigma\upsilon\nu x) - \eta\mu x - \sigma\upsilon\nu x$$

$$\delta) f(x) = x^2 \ln x$$

$$\epsilon) f(x) = x^3 \eta\mu x$$

$$\sigma\tau) f(x) = x^3 \eta\mu x \cdot \sigma\upsilon\nu x$$

$$\zeta) f(x) = x^2 e^x$$

$$\theta) f(x) = \frac{x+1}{x-1} - \ln x$$

$$\iota) f(x) = x + \frac{\ln x - 1}{x}$$

15.22 Να βρείτε τις παραγώγους των επόμενων συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = (x^2 - 2x + 3)e^x$$

$$\beta) f(x) = x^2 \eta \mu x \cdot \ln x$$

$$\gamma) f(x) = \frac{x^2 + 3x + 5}{x^2 + 1}$$

$$\delta) f(x) = \frac{x^2 - x + 1}{1 + x + x^2}$$

3. Παράγωγος σύνθετης συνάρτησης

15.23 Να βρείτε την παράγωγο της συνάρτησης f όταν:

$$\alpha) f(x) = (x^2 + x + 1)^5 \quad \beta) f(x) = \eta \mu 3x$$

$$\gamma) f(x) = \sigma \nu \nu^4 x \quad \delta) f(x) = \sigma \nu \nu 4x$$

$$\epsilon) f(x) = \sqrt{x^4 + 5} \quad \sigma \tau) f(x) = \eta \mu^3 x$$

$$\zeta) f(x) = \ln^3 x \quad \eta) f(x) = \eta \mu(e^x + x^2)$$

15.24 Να βρείτε την παράγωγο της f στις παρακάτω περιπτώσεις:

$$\alpha) f(x) = 2e^{\sqrt{x}}(\sqrt{x} - 1), \quad x > 0$$

$$\beta) f(x) = 2(\sqrt{x} \cdot \eta \mu \sqrt{x} + \sigma \nu \nu \sqrt{x}), \quad x > 0$$

$$\gamma) f(x) = \sigma \nu \nu^5(x^2 + 1) \quad \delta) f(x) = \ln^4(x^2 + 4)$$

$$\epsilon) f(x) = \sqrt[3]{x^2 + 3} \quad \sigma \tau) f(x) = e^{\sigma \nu \nu(2-x^2)}$$

$$\zeta) f(x) = \sqrt{\eta \mu(\sigma \nu \nu x)} \quad \eta) f(x) = \frac{e^x}{e^x + e^{-x}}$$

15.25 Να βρείτε την παράγωγο της f στις παρακάτω περιπτώσεις:

$$\alpha) f(x) = \sigma \nu \nu(\eta \mu x) \quad \beta) f(x) = \epsilon \phi(\eta \mu x^2)$$

$$\gamma) f(x) = e^{x^2 - 2x + 3}$$

$$\delta) f(x) = \ln(x^2 - 4x + 5)$$

$$\epsilon) f(x) = \frac{x-1}{(x+2)^3} \quad \sigma \tau) f(x) = -\sigma \phi x^2 \cdot \epsilon \phi^2 x$$

$$\zeta) f(x) = e^{-x}(x+1)^2 \quad \eta) f(x) = \eta \mu^3 2x$$

15.26 Να βρείτε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = x^2 + \eta \mu^2 \theta$$

$$\beta) g(x) = e^{x^2} + \eta \mu^2 \alpha$$

$$\gamma) h(x) = \ln x - \sigma \nu \nu^2 \theta$$

$$\delta) \phi(\theta) = \eta \mu e^x + \sigma \nu \nu^2 \theta$$

15.27 Να βρείτε την παράγωγο των παρακάτω συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = x^{2x}, \quad x > 0$$

$$\beta) f(x) = (1+x)^x, \quad x > -1$$

$$\gamma) f(x) = x^{e^x}, \quad x > 0$$

$$\delta) f(x) = (\eta \mu x)^{\sigma \nu \nu x}, \quad x \in (0, \pi)$$

15.28 Να βρείτε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = \sqrt{\eta \mu^3 x}, \quad x \in (0, \frac{\pi}{2})$$

$$\beta) f(x) = \ln x \cdot \ln(2x)$$

$$\gamma) f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$$

$$\delta) f(x) = \sqrt{x + \sqrt{x}}$$

$$\epsilon) f(x) = (x^2 + x + 1)^{-2} + (x^2 + x + 6)^2$$

$$\sigma \tau) f(x) = \sigma \phi(\eta \mu x)$$

$$\zeta) f(x) = \eta \mu^3(e^{x^2+1})$$

$$\eta) f(x) = \ln^2(x + \sqrt{x^2 + 1})$$

15.29 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη συνάρτηση. Να βρείτε την g' όταν:

$$\alpha) g(x) = f(\eta \mu 2x)$$

$$\beta) g(x) = f^2(\sqrt{x^2 + 1})$$

$$\gamma) g(x) = \ln(1 + f^2(x))$$

$$\delta) g(x) = \eta \mu^3 f(\eta \mu x)$$

$$\epsilon) g(x) = e^{\sqrt{1+f^4(x)}}$$

$$\sigma \tau) g(x) = f(x) \cdot \sigma \nu \nu f(x)$$

$$\zeta) g(x) = f^3(\eta \mu 2x)$$

$$\eta) g(x) = e^{f(\sqrt{x^2+5})}$$

15.30 Να βρείτε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

α) $f(x) = x^{e^x}, x > 0$

β) $f(x) = \left(\frac{\eta\mu x}{x}\right)^x, x \in (0, \pi)$

γ) $f(x) = (\ln x)^{\ln x}, x > 1$

δ) $f(x) = \left(\frac{1}{x}\right)^{\frac{1}{x}}, x > 0$

ε) $f(x) = x^{x^x}, x > 0$

στ) $f(x) = (\eta\mu x)^{\ln(\eta\mu x)}, x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$

15.31 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = x\sqrt{x^2+1} + \ln(x + \sqrt{x^2+1})$$

$$g(x) = x \ln(x + \sqrt{x^2+1}) - \sqrt{x^2+1}$$

$$h(x) = \ln \frac{x^2}{x+1} + \frac{6}{x+1}$$

$$\varphi(x) = x[\eta\mu(\ln x) - \sigma\upsilon\nu(\ln x)]$$

Να αποδείξετε ότι:

α) $f'(x) = 2\sqrt{x^2+1}$

β) $g'(x) = \ln(x + \sqrt{x^2+1})$

γ) $h'(x) = \frac{x^2-3x+2}{x(x+1)^2}$

δ) $\varphi'(x) = 2\eta\mu(\ln x)$

15.32 Να υπολογίσετε τις παραγώγους των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \sqrt{\frac{x+1}{x-1}}$

β) $g(x) = \sqrt{\frac{1+\sqrt{x}}{1-\sqrt{x}}}$

γ) $h(x) = \eta\mu^2(3x) + \sigma\upsilon\nu^3(2x)$

δ) $\varphi(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{e^x + e^{-x}}$

ε) $\omega(x) = e^{x^2+1} + \ln(x^2+1)$

στ) $\kappa(x) = \ln(\eta\mu x) + \ln(\sigma\upsilon\nu x), x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$

4. Η παράγωγος της $f(x) = x^a$

15.33 Να βρείτε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

α) $f(x) = \frac{1}{x^5}, x \neq 0$

β) $f(x) = x^{-6}, x \neq 0$

γ) $f(x) = \sqrt[3]{x^5}, x > 0$

δ) $f(x) = x^{\frac{4}{3}}, x > 0$

ε) $f(x) = x^2 \cdot \sqrt[3]{x^2}, x > 0$

στ) $f(x) = x^{-\frac{5}{4}}, x > 0$

15.34 Δίνονται οι συναρτήσεις f, g με:

$$f(x) = \sqrt[3]{x^2} \quad \text{και} \quad g(x) = \sqrt[3]{x^4}$$

α) Να βρείτε τις παραγώγους των f, g για κάθε $x \in \mathbb{R}^*$.

β) Να αποδείξετε ότι η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$.

γ) Να αποδείξετε ότι $g'(0) = 0$.

δ) Να αποδείξετε ότι η C_g εφάπτεται στον άξονα x' στην αρχή των αξόνων.

5. Παράγωγος ανώτερης τάξης

15.35 Να υπολογίσετε την $f''(x)$ στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) $f(x) = (3x^2 - 6)\eta\mu x + x(6 - x^2)\sigma\upsilon\nu x$

β) $f(x) = x^2\eta\mu x + 2x\sigma\upsilon\nu x - 2\eta\mu x$

γ) $f(x) = (x^2 - 2x + 2)e^x$

δ) $f(x) = \frac{1 + 2\ln x}{4x^2}$

15.36 Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = e^{-x}$ και $g(x) = \sigma\upsilon\nu 2x$. Να αποδείξετε ότι:

α) $f''(x) + 2f'(x) + f(x) = 0$

β) $g''(x) + g'(x) + 4g(x) + 2\eta\mu 2x = 0$

15.37 Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f επαληθεύει τη δοσμένη σχέση στις επόμενες περιπτώσεις:

α) $f(x) = \frac{1 + \ln x}{x}$,
 $x^2 f''(x) + 3x f'(x) + f(x) = 0$

β) $f(x) = x \sin x$,
 $x^2 f''(x) + (x^2 + 2)f(x) = 2x f'(x)$

15.38 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \sqrt{x^2 + 4} + 2 \ln \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4} + 2}, \quad x > 0$$

Να αποδείξετε ότι:

α) $f'(x) = \frac{\sqrt{x^2 + 4}}{x}$

β) $f''(x) = -\frac{1}{x} f'(x) + \frac{1}{\sqrt{x^2 + 4}}$

15.39 Να υπολογίσετε την $f''(x)$ στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) $f(x) = \ln\left(\frac{\eta\mu x}{x}\right) - \ln\left(\frac{\sigma\upsilon\nu x}{x}\right)$

β) $f(x) = \ln \sqrt{\frac{1 - \eta\mu x}{1 + \eta\mu x}}$

γ) $f(x) = \ln\left(\frac{1}{\sigma\upsilon\nu x} + \varepsilon\phi x\right)$

δ) $f(x) = \frac{x \alpha^x \ln \alpha - \alpha^x}{\ln^2 \alpha}$

15.40 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 e^x$.

α) Να βρείτε τις $f'(x)$ και $f''(x)$.

β) Να βρείτε τις τιμές των $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$, ώστε:
 $\alpha f(x) + \beta f'(x) + \gamma f''(x) = f(x)$

15.41 Να βρείτε τις τιμές των $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Αν είναι $f(x) = (x^3 + \alpha x^2 + \beta x + \gamma)e^x$ και $f'(x) = x^3 e^x$.

β) Αν είναι $g(x) = \frac{x^2 - \alpha}{x - \beta}$ και $(x - \beta)^2 g'(x) = x^2 - 4x + 3$.

Στη συνέχεια να υπολογίσετε τις f'', g'' .

15.42 Δίνεται η δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με:

$$f''(x) = \frac{x e^{x-1}}{x^2 + 1} \quad \text{και} \quad f'(0) = 0, \quad f'(1) = 2$$

α) Να βρείτε τα όρια:

i) $A = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f'(x)}{x}$ ii) $B = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f'(x) - 2}{x - 1}$

β) Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο σημείο:
 $M(1, f'(1))$

15.43 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \begin{cases} x^3 - 1, & \text{αν } x < -1 \\ x - x^2, & \text{αν } x \in [-1, 1] \\ x^2 - 3x + 2, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$$

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι συνεχής.

β) Να βρείτε την παράγωγο $f'(x)$.

γ) Να εξετάσετε αν η f' είναι παραγωγίσιμη στα σημεία $x_1 = -1, x_2 = 1$.

δ) Να βρείτε τη δεύτερη παράγωγο της f .

15.44 Να βρείτε τη δεύτερη παράγωγο των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \begin{cases} 4x^3 - 3, & \text{αν } x \leq 1 \\ 3x^2 + 6x - 8, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$

β) $g(x) = \begin{cases} x^3 + 3x^2 + 3, & \text{αν } x \leq 1 \\ x^4 + 5x + 1, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$

15.45 Να βρείτε τη δεύτερη παράγωγο των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \begin{cases} 4x^3 - 3, & \text{αν } x \leq 1 \\ 3x^2 + 6x - 8, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$

β) $g(x) = \begin{cases} x^3 + 3x^2 + 3, & \text{αν } x < 1 \\ x^4 + 5x + 1, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$

15.46 Δίνονται οι συναρτήσεις f, g, h με:

$$f(x) = \eta\mu 2x, \quad g(x) = \sigma\upsilon\nu 3x, \quad h(x) = \ln x$$

Να αποδείξετε ότι:

α) $f^{(v)}(x) = 2^v \eta\mu\left(v \frac{\pi}{2} + 2x\right), \quad x \in \mathbb{R}, \quad v \in \mathbb{N}^*$

β) $g^{(v)}(x) = 3^v \sigma\upsilon\nu\left(v \frac{\pi}{2} + 3x\right), \quad x \in \mathbb{R}, \quad v \in \mathbb{N}^*$

γ) $h^{(v)}(x) = (-1)^{v-1} \frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot (v-1)}{x^v}, \quad x > 0, \quad v \in \mathbb{N}^*$

6. Παραγωγή με δύο μεταβλητές

15.47 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι παραγωγίσιμη, $f'(0) = 1$ και:

$$\frac{f(\alpha) + f(\beta)}{2} = f\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right) \text{ για κάθε } \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι $f'(x) = 1$.

15.48 Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} και για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$ ισχύει:

$$f(x + y) = f(x) - f(y)$$

να βρείτε το $f'(0)$.

15.49 Αν η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμη και:

$$f(x + y) = f(x)f(y) - \eta\mu x \cdot \eta\mu y$$

για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$

να αποδείξετε ότι:

α) $f'(x + y) = f'(x)f(y) - \eta\mu y \cdot \sigma\upsilon\nu x, x, y \in \mathbb{R}$

β) $f'(x + y) = f(x)f'(y) - \eta\mu x \cdot \sigma\upsilon\nu y, x, y \in \mathbb{R}$

15.50 Μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $f'(0) = 1$.

Αν για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$ είναι:

$$f(x + y) + f(x - y) = 2f(x)$$

να αποδείξετε ότι:

$$f'(x) = 1 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

15.51 Μια συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμη και έχει την ιδιότητα:

$$f(xy) = f^2(x) + f^2(y) + 2f(x)f(y)$$

για κάθε $x, y > 0$

Να αποδείξετε ότι:

$$(x + y)f'(xy) = 2(f(x) + f(y))(f'(x) + f'(y))$$

15.52 Έστω f παραγωγίσιμη συνάρτηση στο \mathbb{R} .

α) Αν $f(x + y) = f(x) + f(y) + xy(x + y)$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, να αποδείξετε ότι:

$$f'(x) + y^2 = f'(y) + x^2$$

β) Αν είναι:

$$f(xy) = \frac{f(x)}{y} + \frac{f(y)}{x} \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}^*$$

να αποδείξετε ότι:

$$x(f(x) + xf'(x)) = y(yf'(y) + f(y))$$

7. Η παράγωγος της αντίστροφης συνάρτησης

15.53 Αν η συνάρτηση f είναι "1-1" και παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $f'(f^{-1}(\alpha)) = 0$, να αποδείξετε ότι η f^{-1} δεν παραγωγίζεται στο $x_0 = \alpha$.

15.54 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = x^7 + x^5, x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.

β) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f^{-1} .

γ) Να αποδείξετε ότι η f^{-1} δεν παραγωγίζεται στο:

$$x_0 = 0$$

15.55 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = e^x + x + 1$$

α) Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.

β) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f^{-1} .

γ) Να αποδείξετε ότι $(f^{-1})'(2) = \frac{1}{2}$.

15.56 Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης f και η εφαπτομένη της (ϵ) στο σημείο $M(4, 3)$.

Αν $f'(4) = \frac{1}{2}$, να βρείτε:

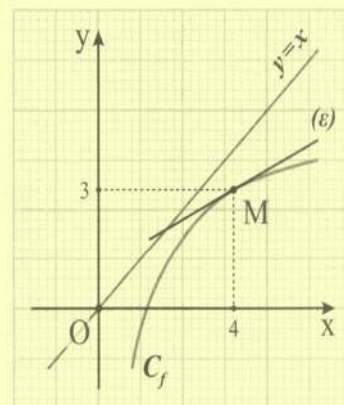
α) την εξίσωση της εφαπτομένης (ϵ),

β) την εξίσωση της εφαπτομένης (η) της $C_{f^{-1}}$ στο σημείο:

$$N(3, 4)$$

γ) τον αριθμό:

$$(f^{-1})'(3)$$

15.57 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = \eta\mu x, \quad x \in A = \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right) \text{ και}$$

$$g(x) = \sigma\upsilon\nu x, \quad x \in B = (0, \pi)$$

Αν δίνεται ότι οι f^{-1}, g^{-1} είναι παραγωγίσιμες, να

αποδείξετε ότι:

α) $(f^{-1})'(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$ για κάθε $x \in (-1, 1)$

β) $(g^{-1})'(x) = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$ για κάθε $x \in (-1, 1)$

8. Θεωρητικές ασκήσεις

15.58 Να αποδείξετε ότι δεν υπάρχει πολυώνυμο $f(x)$ τέτοιο, ώστε $f'(x) = f(x)$.

15.59 Αν για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει η σχέση:

$$a e^{3x} + b e^{2x} + c e^x + d = 0$$

να αποδείξετε ότι $a = b = c = d = 0$.

15.60 Αν μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = a$, να αποδείξετε ότι:

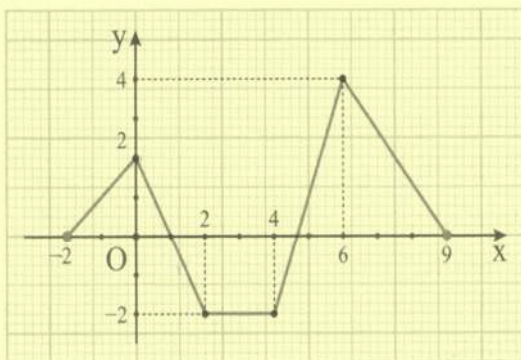
α) $\lim_{x \rightarrow a} \frac{af(x) - xf(a)}{x - a} = af'(a) - f(a)$

β) $\lim_{x \rightarrow a} \frac{e^x f(x) - e^a f(a)}{x - a} = e^a (f(a) + f'(a))$

γ) $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) \ln x - f(a) \ln a}{x - a} =$
 $= \frac{1}{a} f(a) + f'(a) \ln a, \quad a > 0$

δ) $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) \eta\mu a - f(a) \eta\mu x}{x - a} =$
 $= f'(a) \eta\mu a - f(a) \sigma\upsilon\nu a$

15.61 Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης f που είναι ορισμένη στο διάστημα $[-2, 9]$.

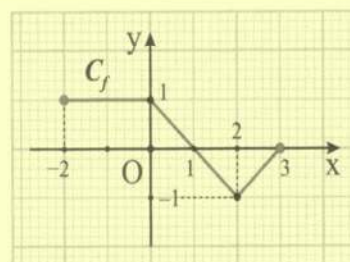

α) Να εξετάσετε αν η f είναι παραγωγίσιμη στα σημεία $x_1 = 0, x_2 = 6$.

β) Να βρείτε την $f'(x)$.

γ) Να σχεδιάσετε την $f'(x)$.

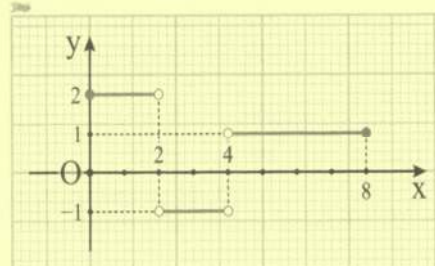
15.62 Στο διπλανό σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της f .

α) Να βρείτε την: $f'(x)$

β) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της $f'(x)$.

15.63 Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f: [0, 8] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(0) = 0$. Η γραφική παράσταση της f' φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

α) Να γράψετε τον τύπο της $f'(x)$.

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = 2x, x \in [0, 2]$.

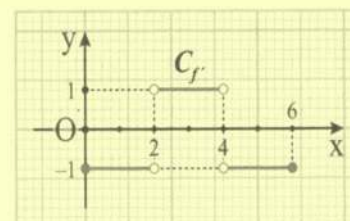
γ) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f και να γράψετε τον τύπο της.

15.64 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f: [0, 6] \rightarrow \mathbb{R}$$

η οποία είναι συνεχής με $f(0) = 0$.

Η γραφική παράσταση της f' φαίνεται στο διπλανό σχήμα. Να κάνετε τη γραφική παράσταση της f .

15.65 Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση: $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

α) Αν η f είναι άρτια, να αποδείξετε ότι η f' είναι περιττή.

β) Αν η f είναι περιττή, να αποδείξετε ότι η f' είναι άρτια.

γ) Αν η f είναι τρεις φορές παραγωγίσιμη και άρτια, να αποδείξετε ότι $f^{(3)}(0) = 0$.

δ) Αν η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη και άρτια, να αποδείξετε ότι η παράγωγος της $g(x) = f(x)f'(x)$ είναι άρτια.

ε) Αν η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη και περιττή, τότε $f''(0) = 0$.

15.66 Μια πολυωνυμική συνάρτηση f έχει την ιδιότητα:

$$\left(\frac{f(x)}{e^x}\right)' = -\frac{1}{e^x}(x^2 - 3x + 2), \quad x \in \mathbb{R}$$

Να βρείτε:

α) τον βαθμό της f , β) τη συνάρτηση f .

15.67 α) Να αποδείξετε ότι μια πολυωνυμική συνάρτηση $f(x)$ έχει παράγοντα το $(x - \rho)^2$, αν και μόνο αν το ρ είναι ρίζα των $f(x)$ και $f'(x)$.

β) Να βρείτε τους $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, ώστε το:

$$P(x) = x^3 + \alpha x^2 + \beta x + 8$$

να έχει παράγοντα το $(x - 2)^2$.

15.68 Δίνεται το πολυώνυμο:

$$f(x) = x^3 + \kappa x^2 + \lambda x + \mu$$

το οποίο έχει ρίζες τους πραγματικούς αριθμούς α, β, γ με $0 < \alpha < \beta < \gamma$. Να αποδείξετε ότι:

α) $\frac{\alpha}{f'(\alpha)} + \frac{\beta}{f'(\beta)} + \frac{\gamma}{f'(\gamma)} = 0$

β) $\frac{f'(x)}{f(x)} = \frac{1}{x - \alpha} + \frac{1}{x - \beta} + \frac{1}{x - \gamma}$,
 $x \neq \alpha, x \neq \beta, x \neq \gamma$

γ) $(f'(x))^2 > f(x)f''(x), \quad x \neq \alpha, x \neq \beta, x \neq \gamma$

δ) $f'(0) = -\left(\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + \frac{1}{\gamma}\right)$

Η κατανόηση της θεωρίας

15.69 Να απαντήσετε στις επόμενες ερωτήσεις:

α) Πότε μια συνάρτηση f λέγεται παραγωγίσιμη στο σημείο $x_0 \in D_f$; (Θέμα εξετάσεων)

β) Ποιοι τύποι δίνουν την παράγωγο της f στο x_0 ;

γ) Να διατυπώσετε και να αποδείξετε πρόταση που αφορά την ύπαρξη παραγώγου της f στο x_0 και τη συνέχεια της f στο x_0 . (Θέμα εξετάσεων)

δ) Τι εκφράζει γεωμετρικά ο αριθμός $f'(x_0)$;

ε) Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , να γράψετε την εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο της $M(x_0, f(x_0))$. (Θέμα εξετάσεων)

στ) Πότε μια συνάρτηση f λέγεται παραγωγίσιμη στο (α, β) και πότε στο $[\alpha, \beta]$;

ζ) Να γράψετε τις παραγώγους των βασικών συναρτήσεων:

$$c, x, x^v, \sqrt{x}, \eta\mu x, \sigma\upsilon\nu x, \epsilon\phi x, \sigma\phi x, e^x, \ln x$$

η) Να γράψετε τους τύπους που δίνουν την παράγωγο των συναρτήσεων:

$$f + g, f \cdot g, \frac{f}{g}, cf$$

όπου f και g είναι παραγωγίσιμες στο διάστημα Δ και $c \in \mathbb{R}$.

15.70 Να συμπληρώσετε τα κενά στις επόμενες προτάσεις ή σχέσεις:

α) Η παράγωγος της f στο x_0 δίνεται από τους τύπους:

$$f'(x_0) = \dots \quad \text{ή}$$

$$f'(x_0) = \dots$$

β) Αν η f είναι στο x_0 , τότε είναι και στο x_0 . Το αντίστροφο γενικά δεν ισχύει.

γ) Η εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο $M(x_0, f(x_0))$ είναι:

.....

δ) Η f είναι παραγωγίσιμη στο $[a, \beta]$ όταν είναι παραγωγίσιμη σε κάθε $x_0 \in \dots\dots\dots$ και $\dots\dots\dots$ και $\dots\dots\dots$

ε) Ισχύει ότι:

♦ $(\sqrt{x})' = \dots\dots\dots, x > 0$

♦ $(\eta\mu x)' = \dots\dots\dots$

♦ $(\sigma\upsilon\nu x)' = \dots\dots\dots$

♦ $(e^x)' = \dots\dots\dots$

♦ $(\ln x)' = \dots\dots\dots$

♦ $(\epsilon\phi x)' = \dots\dots\dots$

♦ $(x^v)' = \dots\dots\dots, v \in \mathbb{Z} - \{0, 1\}$

♦ $(\sigma\phi x)' = \dots\dots\dots$

στ) Ισχύει ότι:

♦ $(f(x)g(x))' = \dots\dots\dots$

♦ $\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' = \dots\dots\dots$

ζ) Οι C_f, C_g έχουν κοινή εφαπτομένη στο σημείο $M(x_0, y_0)$ όταν συγχρόνως ισχύουν $\dots\dots\dots$ και $\dots\dots\dots$

15.71 Να αποδείξετε τις επόμενες προτάσεις:

α) Αν μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , τότε είναι και συνεχής στο x_0 .

(Θέμα εξετάσεων)

β) Αν $f(x) = x^v, v \in \mathbb{N} - \{0, 1\}$, τότε:

$$f'(x) = vx^{v-1}$$

γ) Αν οι συναρτήσεις f, g είναι παραγωγίσιμες στο x_0 , τότε:

$$(f + g)'(x_0) = f'(x_0) + g'(x_0)$$

δ) Ισχύει ότι:

i) $(x^k)' = kx^{k-1}$, όπου $k \in \mathbb{Z} - \{0, 1\}$

ii) $(\epsilon\phi x)' = \frac{1}{\sigma\upsilon\nu^2 x}$ και $(\sigma\phi x)' = -\frac{1}{\eta\mu^2 x}$

ε) Να αποδείξετε ότι $(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}, x > 0$.

(Θέμα εξετάσεων)

στ) Αν $f(x) = \eta\mu x$ και $g(x) = \sigma\upsilon\nu x$, να αποδείξετε ότι:

$$f'(x) = \sigma\upsilon\nu x \text{ και } g'(x) = -\eta\mu x, x \in \mathbb{R}$$

(Θέμα εξετάσεων)

15.72 Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ):

α) Αν $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h} \in \mathbb{R}$, τότε η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 .

β) Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$, τότε η f παραγωγίζεται στο x_0 .

γ) Αν η f είναι συνεχής στο x_0 , τότε είναι και παραγωγίσιμη στο x_0 .

δ) Η κλίση της f στο x_0 είναι $f'(x_0)$, αρκεί να παραγωγίζεται στο x_0 .

ε) Η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x}$ έχει παράγωγο για κάθε $x \geq 0$.

στ) Ισχύει ότι:

$$(\sigma\upsilon\nu x)' = -\eta\mu x \text{ και } (\ln x)' = \frac{1}{x}, x > 0$$

ζ) Αν η $f + g$ παραγωγίζεται στο x_0 , τότε:

$$(f + g)'(x_0) = f'(x_0) + g'(x_0)$$

η) Ισχύει ότι:

$$\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' = \frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)}$$

όπου $g(x) \neq 0$ και οι f, g παραγωγίζονται στο διάστημα Δ .

θ) Αν οι f, g παραγωγίζονται στο x_0 , τότε:

$$(f \cdot g)'(x_0) = f'(x_0)g'(x_0)$$

(Θέμα εξετάσεων)

ι) Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , τότε η f' είναι πάντοτε συνεχής στο x_0 . *(Θέμα εξετάσεων)*

ια) Αν η f δεν είναι συνεχής στο x_0 , τότε δεν είναι παραγωγίσιμη στο x_0 . *(Θέμα εξετάσεων)*

ιβ) Αν η f έχει δεύτερη παράγωγο στο x_0 , τότε η f' είναι συνεχής στο x_0 . *(Θέμα εξετάσεων)*

15.73 Να χαρακτηρίσετε τις επόμενες προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ):

α) Αν οι συναρτήσεις f, g είναι παραγωγίσιμες στο \mathbb{R} , τότε:

$$(f \circ g)'(x) = f'(g(x))g'(x)$$

β) Αν $a \in \mathbb{R} - \mathbb{Z}$ και $x > 0$, τότε:

$$(x^a)' = ax^{a-1}$$

γ) Ισχύει ότι:

$$(\ln|x|)' = \frac{1}{x}$$

για κάθε x διάφορο του μηδενός.

(Θέμα εξετάσεων)

δ) Αν $a > 0$, τότε $(a^x)' = xa^{x-1} \ln a$.

ε) Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη, τότε:

$$(f^v(x))' = v f^{v-1}(x) f'(x) \text{ και}$$

$$(a^{f(x)})' = a^{f(x)} f'(x) \ln a$$

στ) Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη, τότε:

$$(\ln|f(x)|)' = \frac{f'(x)}{f(x)} \text{ και}$$

$$(\sqrt{f(x)})' = \frac{f'(x)}{2\sqrt{f(x)}}$$

ζ) Αν ισχύει:

$$f'(a) = g'(a) \text{ και } f(a) = g(a)$$

τότε οι C_f, C_g έχουν κοινή εφαπτομένη στο κοινό τους σημείο με τετμημένη a .